

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Opolu

LOP.410.016.05.2015
P/15/031

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Opolu
ul. Krakowska 28, 45-075 Opole
T +48 77 449 70 00, F +48 77 449 70 44
lop@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/031 – System informacji oświatowej
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
Kontroler	1. Andrzej Borowski, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr 97494 z dnia 16 listopada 2015 r. 2. Marek Dudek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie nr 97491 z dnia 4 listopada 2015 r. (dowód: akta kontroli, str. 1-2b)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Oleśnie, 46-300 Olesno ul. Pieloka 21 ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Sylwester Lewicki, Burmistrz Olesna ² (dowód: akta kontroli, str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności³

Ocena ogólna

W latach 2012-2015 w Urzędzie wykorzystywano dane zawarte w bazie danych o systemie informacji oświatowej⁴ wprowadzonej ustawą z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej⁵ (tzw. stare SIO) do realizacji polityki oświatowej, zarządzania prowadzonymi szkołami i placówkami oświatowymi oraz oceny efektywności systemu finansowania i wykorzystania środków na finansowanie zadań oświatowych. Weryfikacja danych starego SIO, służących podziałowi subwencji oświatowej, zapewniła jej prawidłowe naliczenie. W ograniczonym zakresie korzystano natomiast z baz danych SIO funkcjonującego na podstawie ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej⁶ (tzw. nowe SIO), bowiem Gmina, jako organ prowadzący szkoły, miała do dyspozycji wyłącznie raporty z danymi zbiorczymi. Potrzebne dane pozyskiwano z innych zbiorów, którymi dysponował Urząd i szkoły.

W Urzędzie zapewniono właściwe warunki organizacyjno-techniczne do prawidłowego przekazywania i pozyskiwania danych w nowym SIO oraz do nadzoru nad ich poprawnością. Wymagane dane przekazano do systemu zgodnie ze stanem faktycznym. Nie dotrzymano jednak terminów przekazywania i aktualizacji części danych dotyczących identyfikacji szkół, danych dziedzinowych uczniów w zakresie korzystania z pomocy materialnej, danych nauczycieli, którzy uzyskali awans zawodowy na stopień nauczyciela mianowanego, a także informacji o pracownikach odpowiedzialnych za zarządzanie i administrowanie oświatą. Opóźnienie w tym

¹ Dalej: Urząd.

² Dalej: Burmistrz.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

⁴ Dalej: SIO.

⁵ Dz.U. Nr 49, poz. 463 ze zm. Dalej: ustawa o SIO z 2004 r.

⁶ Dz.U. z 2015 r., poz. 45 ze zm. Dalej: ustawa o SIO z 2011 r.

zakresie powodowały czasową nierzetelność bazy *nowego SIO*, co tym samym obniżało jej przydatność do wspierania realizacji zadań oświatowych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przekazywanie danych sprawozdawczych w bazie danych zmodernizowanego SIO

Opis stanu
faktycznego

1.1. Warunki organizacyjno-techniczne funkcjonowania lokalnej bazy danych SIO

W latach 2012-2015 (do czasu zakończenia kontroli) w Gminie Olesno⁷ obowiązywał Statut Gminy⁸ przyjęty w dniu 22 stycznia 2003 r., a organizację wewnętrzną oraz szczegółowe zadania Urzędu określał Regulamin Organizacyjny Urzędu⁹.

(dowód: akta kontroli, str. 5-35)

W strukturze organizacyjnej Urzędu zadania związane z realizacją zadań oświatowych na terenie Gminy przypisane zostały Wydziałowi Edukacji¹⁰. Do obsługi zadań w zakresie prowadzenia bazy *nowego SIO* dla obszaru Gminy, Burmistrz, po uzyskaniu upoważnienia z Kuratorium Oświaty w Opolu, na podstawie art. 72 ust. 1 ustawy o *SIO* z 2011 r. nadał upoważnienia dostępu do tej bazy oraz do udzielania upoważnień do takiego dostępu dwóm pracownikom WE¹¹. Po złożeniu przez te osoby, za pośrednictwem aplikacji SIO, wniosków o udzielenie upoważnienia, Kuratorium Oświaty w Opolu wydało upoważnienia do dostępu do bazy danych dla Gminy Olesno ww. pracownikom WE (na okres od 21 września 2012 r. do 30 czerwca 2017 r.). Upoważnienia te uprawniały do przekazywania danych do Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych¹², przekazywania danych dziedzinowych odpowiednio do: a/ zbiorów danych szkół i placówek oświatowych, b/ zbiorów danych jednostek, c/ zbiorów danych uczniów, d/ zbiorów danych nauczycieli. Upoważnione osoby uprawnione były również do pozyskiwania danych dziedzinowych z baz danych SIO lub danych osobowych ze zbioru PESEL za pośrednictwem bazy danych SIO oraz do przeprowadzania procedury weryfikacji oraz do udzielania upoważnień do dostępu do tej bazy. Dane zawarte w upoważnieniach na dzień kontroli były zgodne ze stanem faktycznym, a informacje o upoważnionych osobach zostały wprowadzone do ww. bazy.

(dowód: akta kontroli, str.12-41b)

W Urzędzie nie wprowadzono wewnętrznych procedur zbierania i przekazywania danych do bazy *nowego SIO*. Aplikacja SIO zainstalowana była na dwóch komputerach przydzielonych osobom posiadającym upoważnienia, przy czym z bazy w danym czasie mogła korzystać tylko jedna osoba. Burmistrz, jako osoba upoważniona, miał możliwość bezpośredniego nadzoru nad poprawnością przekazywania danych. W Urzędzie do prowadzenia bazy *nowego SIO* wykorzystywane było oprogramowanie udostępnione nieodpłatnie przez Ministerstwo Edukacji Narodowej na stronie www.sio.men.gov.pl (wersja SIO v.2.23.12).

(dowód: akta kontroli, str.42-43a)

⁷ Dalej: Gmina.

⁸ Przyjęty uchwałą nr IV/36/03 Rady Miejskiej w Oleśnie (Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 44, poz. 940 ze zm.).

⁹ Przyjęty zarządzeniem nr 26/07 Burmistrza Olesna z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Oleśnie (ze zm.).

¹⁰ Dalej: WE.

¹¹ Inspektor WE upoważnienie ważne do 30.06.2017 r. i pracownik administracji publicznej (kancelista) w WE - upoważnienie ważne do 30.06.2017 r.

¹² Dalej: RSPO.

W latach szkolnych 2014/2015 (od I kwartału 2015 r.) i 2015/2016 zgodnie z wymogami wynikającymi z art. 79 ust.1 ustawy o SIO z 2011 r. terminowo¹³ przekazywane były informacje o niezakłóconym funkcjonowaniu bazy nowego SIO.

(dowód: akta kontroli, str. 35a, 43a-45)

1.2. Przekazywanie w bazie SIO danych do Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych

Organ stanowiący Gminy ustalił uchwałami z dnia 3 marca 1999 r.¹⁴ sieć publicznych szkół podstawowych (siedem szkół) i gimnazjów (dwa gimnazja). Na podstawie uchwał Rady Miejskiej w Oleśnie z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie likwidacji szkół filialnych w Borkach Małych Łowoszowie, Łomnicy i Wysokiej¹⁵ dokonana została likwidacja szkół filialnych w ww. miejscowościach. Na dzień kontroli na obszarze Gminy funkcjonowało siedem szkół podstawowych podlegających wprowadzeniu do RSPO, dwa gimnazja, 10 publicznych przedszkoli oraz jedno przedszkole niepubliczne. Po dokonaniu oględzin zawartości bazy nowego SIO stwierdzono, że dane dotyczące wszystkich szkół i placówek prowadzonych przez Gminę zostały wprowadzone do RSPO. Dane identyfikacyjne trzech szkół podstawowych i 10 przedszkoli publicznych, zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy o SIO z 2011 r. zostały przekazane do systemu w okresie od 29 do 31 października 2012 r. Po terminie ustawowym, w dniach od 5 do 16 listopada 2012 r., przekazano dane identyfikacyjne czterech szkół podstawowych, dwóch gimnazjów i jednego przedszkola niepublicznego¹⁶.

(dowód: akta kontroli, str. 46-74, 83-92)

Przeprowadzona analiza danych identyfikacyjnych wprowadzonych w 2012 r. do RSPO, wybranych pięciu (spośród siedmiu) szkół podstawowych, w tym dwóch szkół, w których zmieniono obwody¹⁷, dwóch gimnazjów i Zespołu Szkół nr 2 w Oleśnie wykazała, że zamieszczone zostały w rejestrze szkół dane określone w art. 7 ustawy o SIO z 2011 r., za wyjątkiem numeru identyfikacyjnego REGON organu prowadzącego¹⁸. Dane te były zgodne z danymi źródłowymi zawartymi w uchwałach Rady Miejskiej w Oleśnie, statutami i arkuszami organizacyjnymi szkół. W rejestrze brak było także numeru identyfikacyjnego szkoły, o którym mowa w art. 9c ust. 2b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty¹⁹, gdyż zgodnie z art. 51 ust.1 pkt 2 ustawy o SIO z 2011 r. numer ten jest niejawny.

(dowód: akta kontroli, str. 75-166)

¹³ W pierwszych siedmiu dniach roboczych od rozpoczęcia każdego kwartału.

¹⁴ Uchwała nr VIII/49/99 w sprawie ustalania planu sieci publicznych szkół podstawowych i szkół i filialnych prowadzonych przez Gminę Olesno oraz granic ich obwodów (Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 27, poz. 122 ze zm.), uchwała nr VIII/45/99 w sprawie założenia planu sieci publicznych gimnazjów prowadzonych przez Gminę Olesno oraz granic ich obwodów (Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 28, poz. 134 ze zm.).

¹⁵ Uchwała nr XXXIV/338/01-Borki Małe, nr XXXIV.339/01-Łomnica, nr XXXIV/340/01-Łowoszów i nr XXXIV/341/01-Wysoka.

¹⁶ Dane z bazy lokalnej nowego SIO wygenerowano w formie raportu na dzień 23 listopada 2015 r.

¹⁷ PSP w Sowczycach po likwidacji Szkoły Filialnej w Łomnicy i PSP w Wachowie po likwidacji Szkoły Filialnej w Wysokiej.

¹⁸ Obowiązek podawania w RSPO tego numeru wynikał z art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o zmianie ustawy o systemie informacji oświatowej (Dz. U., poz. 1639), która to ustawa nie przewidywała terminu na uzupełnienie danych identyfikacyjnych w RSPO.

¹⁹ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, iż obowiązujące od dnia 1 stycznia 2014 r. przepisy ustawy o SIO z 2011 r. rozszerzyły zakres danych podlegających wprowadzeniu do RSPO m.in. o numer REGON organu prowadzącego.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Burmistrz z opóźnieniem, wynoszącym 5 i 16 dni, przekazał do RSPO dane identyfikacyjne czterech szkół podstawowych, dwóch gimnazjów i jednego przedszkola niepublicznego. Obowiązek przekazania przez Gminę danych identyfikacyjnych szkół i placówek oświatowych do RSPO określony został w art. 33 ust.1 pkt 1 ustawy o SIO z 2011 r. Zgodnie z art. 120 ust. 1 ww. ustawy dane te po raz pierwszy powinny być przekazane do 31 października 2012 roku.

Inspektor ds. oświaty Urzędu, osoba odpowiedzialna za powstałą nieprawidłowość wyjaśniła m.in., że *Opóźnienie we wprowadzaniu danych do Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych do aplikacji SIO w Gminie Olesno było spowodowane między innymi: trudnościami związanymi z uruchomieniem aplikacji, komplikacjami w instalowaniu aktualizacji, problemami związanymi z logowaniem się użytkownika do aplikacji, długotrwałym procesem przetwarzania i przesyłania wprowadzanych danych – powolna praca programu, bezwzględna koniecznością wykonywania innych terminowych zadań. Powyższe względy uniemożliwiły (w świetle trudności związanych z działaniem aplikacji SIO) stałe i terminowe wprowadzanie danych. Ponadto niewykonywanie innych terminowych zadań mogłoby skutkować znacznymi konsekwencjami.*

(dowód: akta kontroli, str. 75-76, 217-218)

1.3. Przekazywanie do bazy lokalnej SIO danych dotyczących uczniów

Opis stanu
faktycznego

Rada Miejska uchwałą nr LVI/389/10 z dnia 14 września 2010 r.²⁰ zadanie polegające na przyznawaniu uczniom pomocy materialnej o charakterze socjalnym przypisała Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Oleśnie. Udzielanie takiej pomocy dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy odbywało się w oparciu o *Regulamin* przyjęty uchwałą Rady Miejskiej nr IX/67/11 z dnia 29 czerwca 2011 r.²¹

Na podstawie zestawienia przyznanej pomocy materialnej dla uczniów za okres od 1 września 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. stwierdzono, że świadczenia w formie stypendium szkolnego wypłacone zostały w II półroczu 2014 r. dla 140 uczniów. Po dokonaniu oględzin zawartości bazy *nowego SIO*, w tym danych 10 wybranych uczniów spośród uzyskujących pomoc materialną w II półroczu 2014 r. stwierdzono, że informacja o przyznanej im pomocy została wprowadzona do tej bazy w okresie od 16 marca do 2 kwietnia 2015 r., tj. po terminie wynikającym z obowiązujących przepisów, podczas gdy decyzje o przyznaniu pomocy podjęte zostały w okresie od 29 września do 15 października 2014 r.

W I półroczu 2015 r. nie wydawano decyzji o przydzielaniu pomocy materialnej uczniom. W trakcie kontroli Ośrodek Pomocy Społecznej w Oleśnie przekazał do Urzędu wykaz osób, którym przydzielona została pomoc materialna w roku szkolnym 2015/2016. Decyzje o przydzieleniu pomocy za II półrocze 2015 r. podjęte zostały w dniach od 28 września do 15 października 2015 r., a dane w tym zakresie również nie zostały wprowadzone do bazy *nowego SIO* do dnia oględzin.

(dowód: akta kontroli, str. 173-216)

²⁰ W sprawie upoważnienia kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnie do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu przyznawania uczniom pomocy materialnej o charakterze socjalnym (Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 120, poz. 1325).

²¹ W sprawie uchwalenia Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Olesno (Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 83, poz. 1087).

W Urzędzie, w roku szkolnym 2014/2015, prowadzona była gminna ewidencja w zakresie spełniania obowiązku nauki. W oparciu o imiennych wykaz osób urodzonych w latach 1997-1999 stwierdzono, że 555 osób w wieku od 16 do 18 lat spełniało obowiązek nauki w roku szkolnym 2014/2015, z czego w gimnazjum 198 osób, a w szkołach ponadgimnazjalnych 319 osób. W ewidencji tej, w zakresie spełnienia obowiązku nauki w roku szkolnym 2014/2015, wykazane zostały 32²² osoby uczęszczające do szkół w krajach ich pobytu, a także sześć osób²³, co do których był brak informacji o spełnieniu obowiązku nauki.

Po rozpoczęciu roku szkolnego 2015/2016 pracownicy Urzędu dokonali weryfikacji stanu spełnienia obowiązku nauki przez młodzież w wieku 16-18 lat, w trakcie której ustalono, że do 14 zwiększyła się liczba osób urodzonych w 1999 r., uczących się za granicą.

(dowód: akta kontroli, str. 162-172)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Pracownicy Urzędu zaniechali przekazywania do bazy nowego SIO za II półrocze 2015 r. danych dziedzinowych uczniów dotyczących korzystania z pomocy materialnej w formie stypendiów szkolnych, który to obowiązek wynikał z art. 23 pkt 4 oraz art. 42 pkt. 9 ustawy o SIO z 2011 r. Zgodnie z tymi przepisami dane dziedzinowe ucznia podlegające przekazaniu przez gminę do bazy SIO obejmują m.in. informację o korzystaniu przez ucznia z pomocy materialnej o charakterze socjalnym.

Inspektor ds. oświaty Urzędu, osoba odpowiedzialna za powstałą nieprawidłowość wyjaśniła, m.in. że *Zadanie dotyczące przyznawania stypendiów socjalnych i zasiłków szkolnych w Gminie Olesno wykonuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Oleśnie. Wprowadzanie danych do aplikacji SIO jest możliwe dopiero po otrzymaniu zestawienia wydanych przez OPS decyzji. Zestawienie powyższe, zawierające dane dotyczące roku szkolnego 2015/2016, wpłynęło do Urzędu Miejskiego w trakcie kontroli NIK, w dniu 01.12.2015 r. Dane uczniów, którym przyznano stypendia na rok szkolny 2015/2016 zaczęto wprowadzać do systemu również w dniu 01.12.2015 r. Wprowadzono 20 pozycji (wydruki i zrzuty ekranu – w załączeniu). Pozostałe dane zostaną niezwłocznie uzupełnione. Opóźnienia wynikają również, między innymi, z bezwzględnego obowiązku złożenia sprawozdania w „starym” SIO - dane są gromadzone według stanu na 10.09 i 30.09 danego roku. Na dzień dzisiejszy „stare” SIO jest traktowane priorytetowo. Ustawa nakłada na organ prowadzący obowiązek weryfikacji danych przekazywanych przez placówki. Wiąże się to z koniecznością przeanalizowania informacji przesłanych przez szkoły i przedszkola, a także koniecznością sprawdzenia dokumentacji przechowywanej w placówkach - celem weryfikacji rzetelności wprowadzonych danych i ich zgodności ze stanem faktycznym. Jest to bardzo czasochłonny proces. Dane zawarte w „starym” SIO służą do naliczania subwencji. Terminy dotyczące wprowadzania danych do „starego” i „nowego” SIO – pokrywają się.*

(dowód: akta kontroli, str. 207-229)

NIK zwraca uwagę, że zgodnie ze standardami kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych, określonymi w komunikacie Ministra Finansów Nr 23 z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych, należy zapewnić efektywne mechanizmy przekazywania ważnych

²² 9 osób urodzonych w 1997 r., 11 osób urodzonych w 1998 r. oraz 12 osób urodzonych w 1999 r.

²³ Po jednej osobie urodzonej w 1997 r. i 1998 r. oraz cztery osoby urodzone w 1999 r.

informacji w obrębie struktury organizacyjnej jednostki oraz w obrębie działu administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego²⁴

Sekretarz Gminy osoba nadzorująca WE wyjaśniła, m.in. że *W związku z tym, że procedury przekazywania dokumentów przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Oleśnie nie były uściślone, nastąpiło opóźnienie w dostarczaniu do Urzędu Miejskiego w Oleśnie zestawienia decyzji przyznających stypendia i zasiłki szkolne. Obecnie po przeanalizowaniu procedur, zostały one uściślone tak, aby zaistniała sytuacja nie powtórzyła się. Sprawa została uregulowana z (...), kierownikiem Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnie. W rozmowie z Panią kierownik OPS-u, która to jednostka przygotowuje decyzje ustalono, że w momencie przedstawiania decyzji przyznających stypendia i zasiłki szkolne Burmistrzowi Olesna do podpisu, jeden egzemplarz zastawienia powyższych decyzji będzie przekazywany do Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Oleśnie. Pozwoli to dochować terminu wprowadzania danych do zmodernizowanego Systemu Informacji Oświatowej.*

(dowód: akta kontroli, str. 470-471)

2. Pracownicy WE zaniechali terminowej aktualizacji danych dziedzinowych ucznia w bazie nowego SIO, dotyczących udzielanej pomocy materialnej w formie stypendium szkolnego za II półrocze 2014 r., do czego byli zobowiązani przepisem art. 30 ustawy o SIO z 2011 r., zgodnie z którym podmiot zobowiązany jest do przekazania danych do bazy nowego SIO w terminie 7 dni od zmiany stanu faktycznego.

Kontrola wykazała, że informacja o przyznanej uczniom pomocy, w bazie nowego SIO została naniesiona po upływie ww. terminu, tj. w okresie od 16 marca do 2 kwietnia 2015 r., podczas gdy decyzje administracyjne o przyznaniu pomocy podjęte zostały przez Burmistrza w okresie od 29 września do 15 października 2014 r. Inspektor ds. oświaty WE Urzędu wyjaśniła, m.in. że *Zapisy w ustawie o Systemie Informacji Oświatowej nie przekładały się na możliwości techniczne i praktyczne, jakie dawała aplikacja SIO. Bardzo wiele obszarów było nieaktywnych lub działało z usterkami. Posiłkując się pismem MEN z 13.10.2014 r. kierowanym do użytkowników aplikacji wyznaczającym dużo późniejsze terminy wprowadzania danych niż zapisy w ustawie, można przyjąć, że aplikacja jeszcze na przełomie roku 2014 i 2015 nie działała prawidłowo, nie spełniała oczekiwań i wymagań ustawowych. Ponadto opóźnienia wynikają również, między innymi, z bezwzględnego obowiązku złożenia sprawozdania w „starym” SIO - gdzie procedura kończy się dopiero w grudniu danego roku, a jest także czasochłonna. Ponadto są inne zadania do wykonania. Praca z aplikacją SIO była utrudniona - cały czas występowały problemy z logowaniem i przesyłaniem danych. Faktycznie zbyt późno zorientowano się, że należy wprowadzać dane dotyczące pomocy materialnej uczniów. Zestawienie decyzji obejmujących rok 2014/2015 wpłynęło do Urzędu Miejskiego 9.03.2015 r. Ponadto praca przy wprowadzaniu danych identyfikacyjnych i dziedzinowych uczniów jest bardzo żmudna i monotonna, wymaga spokoju i dużego skupienia – co jest trudne do osiągnięcia wobec konieczności realizacji bieżących zadań i kontaktów z klientami Wydziału Edukacji. Współpraca aplikacji SIO z bazą PESEL była na niskim poziomie. W kilkudziesięciu przypadkach wystąpiły problemy z weryfikacją numeru PESEL danego ucznia. Aplikacja „odrzucała” dane ucznia, ze względu na niepoprawny PESEL. Wiązało się to z koniecznością sprawdzenia danych, którymi dysponował organ prowadzący i kilkukrotnymi próbami wprowadzenia tego samego ucznia do systemu. Wszystkie te czynności pochłaniały bardzo wiele czasu i zniechęcały do pracy z aplikacją SIO. W 99% okazywało się, że wprowadzany PESEL jest prawidłowy - ale dlaczego aplikacja nie akceptowała danych - tego nie wiemy. Natomiast, żeby wprowadzić*

---

²⁴ Standard 17.

dane dziedzinowe, system musi najpierw przyjąć dane identyfikacyjne. W strefie dla zalogowanych 03.03.2015 r. została zamieszczona informacja o wszczęciu prac nad usprawnieniem weryfikacji danych dziedzinowych wprowadzanych w SIO, a bazą PESEL - stąd wniosek, że funkcjonowanie nie było bezproblemowe. Przystępując do pracy nie zdawałam sobie sprawy, że będzie to tak trudny, żmudny i długotrwały proces - spowodowany wadliwym działaniem aplikacji i koniecznością wykonywania innych zadań.

(dowód: akta kontroli, str. 180-206, 217-218a)

Opis stanu
faktycznego

1.4. Przekazywanie do bazy lokalnej SIO danych dotyczących nauczycieli

Na podstawie rejestru wydanych zaświadczeń dla nauczycieli mianowanych stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą stopień awansu zawodowego uzyskało trzech nauczycieli²⁵.

W drodze oględzin zawartości bazy *nowego SIO* ustalono, iż informacje dotyczące uzyskania przez trzech nauczycieli stopnia awansu zawodowego zostały naniesione po upływie ponad 7 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji administracyjnych o nadaniu takiego stopnia. W dwóch przypadkach egzamin został przeprowadzony 24 sierpnia 2015 r. i decyzję o nadaniu stopnia awansu wydano 31 sierpnia 2015 r. Dane do bazy SIO wprowadzono 16 października 2015 r., a w jednym przypadku egzamin został przeprowadzony 25 sierpnia 2014 r. i decyzję wydano 29 sierpnia 2014 r., natomiast dane do bazy SIO wprowadzono 28 stycznia 2015 r.

(dowód: akta kontroli, str. 231-243)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Pracownicy WE nie zapewnili w latach 2014-2015 aktualizacji w bazie *nowego SIO* danych dziedzinowych nauczycieli, którzy uzyskali awans zawodowy na stopień nauczyciela mianowanego. Informacje w tym zakresie, stosownie do art. 29 ust. 1, pkt 1 lit. i oraz art. 43 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy o *SIO z 2011 r.*, nie zostały przekazane dla trzech nauczycieli w obowiązującym terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji administracyjnych o nadaniu stopnia awansu, określonym w art. 30 ww. ustawy. W dwóch przypadkach decyzje o nadaniu stopnia awansu zawodowego wydano 31 sierpnia 2015 r., a dane do bazy SIO wprowadzono 16 października 2015 r. (tj. 32 dni po terminie), natomiast w jednym - decyzję wydano 29 sierpnia 2014 r., a dane do bazy SIO wprowadzono 28 stycznia 2015 r. (tj. 138 dni po terminie).

Inspektor ds. oświaty Urzędu, osoba odpowiedzialna wyjaśniła, że *Egzaminy dotyczące uzyskania stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego w Gminie Olesno odbywają się z końcem sierpnia danego roku. Jest to czas wzmożonych obowiązków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. Priorytetem jest w tym czasie zaktualizowanie stanu zatrudnienia i wprowadzenie zmian kadrowych, jakie mają miejsce we wszystkich placówkach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Olesno, do systemu komputerowego. Nieterminowe wprowadzenie danych dotyczących awansu zawodowego nauczycieli w roku 2014 i 2015 wynikało z przeoczenia i skupienia uwagi na innych obowiązkach.*

(dowód: akta kontroli, str. 231-243, 250-253)

²⁵ 1) PG nr 2 w Oleśnie nr zaświadczenia S-VIII.4470.1.2014 z dnia 25.08.2014, 2) PSP Bodzanowice nr zaświadczenia S-VIII.4470.4.2014 z dnia 24.08.2015, 3) PSP Bodzanowice nr zaświadczenia S-VIII.4470.3.2015 z dnia 24.08.2015 r.

1.5. Przekazywanie do bazy lokalnej SIO danych dotyczących pracowników Urzędu

W latach 2014-2015 w Urzędzie zatrudnionych było ośmiu pracowników, którym powierzono zadania w zakresie zarządzania i administrowania oświatą. Dane identyfikacyjne oraz dane dziedzinowe dotyczące ww. pracowników zostały przekazane do bazy nowego SIO za okres od 1 października 2014 r. do 30 września 2015 r. (IV kwartał 2014 roku, I, II i III kwartał 2015 r.). Nie przekazywano natomiast takich danych za okres od 1 stycznia do 30 września 2014 r. (I, II i III kwartał 2014 r.). Po dokonaniu oględzin zawartości bazy nowego SIO stwierdzono, iż w jednym przypadku terminowo przekazane zostały dane za II kwartał 2015 r.²⁶ W pozostałych przypadkach aktualizację danych dokonano po terminie wynikającym z obowiązujących przepisów. Aktualizacji danych: a/ za IV kwartał 2014 r. dokonano 19 lutego 2015 r., b/ za I kwartał 2015 r. dokonano 21 kwietnia 2015 r., c/ za III kwartał 2015 r. - 16 października 2015 r.

(dowód: akta kontroli, str. 244-249)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Upoważnieni pracownicy WE zaniechali przekazywania do bazy nowego SIO informacji o pracownikach odpowiedzialnych za zarządzanie i administrowanie oświatą za I, II i III kwartał 2014 r., co naruszało obowiązek wynikający z art. 9 pkt 2 lit. b) oraz art. 41 ust. 2 ustawy o SIO z 2011 r. Ponadto za IV kwartał 2014 r. oraz za I i III kwartał 2015 r. nieterminowo aktualizowano dane dziedzinowe ww. pracowników, co naruszało wymóg wynikający z § 29 ust. 1 pkt 6 lit. b) rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych dziedzinowych gromadzonych w systemie informacji oświatowej oraz terminów przekazywania niektórych danych do bazy danych systemu informacji oświatowej²⁷, zgodnie z którym ww. dane przekazywane są do bazy nowego SIO za kolejne kwartały w ciągu 10 dni od zakończenia kwartału²⁸.

Inspektor ds. oświaty WE wyjaśniła, że *Nieterminowe wprowadzenie danych dotyczących pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie oświatą wynikało również z przeoczenia terminu i braku restrykcyjnego jego przestrzegania. Dane dotyczące wynagrodzeń ww. pracowników są pozyskiwane z Wydziału Finansowego Urzędu Miejskiego w Oleśnie. Działania podjęte w celu pozyskania tych danych były niewystarczające. Aplikacja SIO jest programem dynamicznym. Nie wszystkie dane można było wprowadzać od początku funkcjonowania. Z czasem zwiększano aktywność zakresu wprowadzania danych i modyfikowano sprawność działania aplikacji. Informacje dotyczące pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie oświatą pojawiły się z końcem roku 2014. W okresie od 05.10 do 22.12.2014 r. została m.in. zaktualizowana instrukcja użytkownika aplikacji zmodernizowanego SIO - wprowadzanie danych dla JST. Moduł: dane zbiorcze, gdzie przykładowym wpisem jest IV kwartał 2014 r. (wydruk w załączeniu). Wobec powyższego można wyciągnąć wniosek, że bezproblemowe wprowadzenie danych dotyczących pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie oświatą za I, II i III kwartał 2014 r. nie było możliwe.*

(dowód: akta kontroli, str. 244-256)

²⁶ Informację przekazano 10 lipca 2015 roku.

²⁷ Dz. U., poz. 1547.

²⁸ Aktualizacji danych za IV kwartał 2014 r. dokonano 19 lutego 2015 r. (40 dni po terminie), za I kwartał 2015 r. dokonano 21 kwietnia 2015 r. (11 dni po terminie), a za III kwartał 2015 r. dane przekazano 16 października 2015 r. (36 dni po terminie).

Brak wywiązywania się z obowiązku przekazywania danych do bazy *nowego SIO* w terminach i w zakresie określonym przez ustawę o *SIO* z 2011 r., powodował nierzetelność gromadzonych w tym obszarze danych, co tym samym mogło przyczynić się do obniżenia ich przydatności do wspierania realizacji zadań oświatowych.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, w bazie *nowego SIO* kontrolowana jednostka nie zapewniła w pełni rzetelnego zamieszczenia danych sprawozdawczych o wykonywanych zadaniach z zakresu oświaty. Nie dotrzymano wymaganych terminów przekazywania do bazy *nowego SIO* danych dotyczących: czterech szkół podstawowych, dwóch gimnazjów i jednego przedszkola niepublicznego, danych dziedzinowych uczniów korzystających z pomocy materialnej (stypendiów szkolnych) i danych dziedzinowych nauczycieli, którzy uzyskali awans zawodowy na stopień nauczyciela mianowanego. Ponadto, do bazy *nowego SIO* nie przekazano informacji za I, II i III kwartał 2014 r. o pracownikach odpowiedzialnych za zarządzanie i administrowanie oświatą, co zgodnie z treścią złożonych wyjaśnień, wynikało z ograniczeń wykorzystywanej w tym celu aplikacji.

2. Wykorzystanie systemu informacji oświatowej do wsparcia realizacji zadań oświatowych

Opis stanu faktycznego

2.1. Wykorzystanie danych z SIO w realizacji polityki oświatowej państwa na poziomie lokalnym, w tym do zarządzania oświatą

W latach szkolnych 2014/2015 i 2015/2016 organ prowadzący, w ramach zmodernizowanego SIO, dysponował możliwością uzyskania raportów w trzech działach tematycznych: a/ rejestr szkół i placówek (siedem raportów²⁹), b/ baza materialna i wyposażenie szkół placówek (14 raportów³⁰), c/ dane o uczniach (10 raportów³¹). Z informacji złożonej przez Burmistrza wynikało, że *raporty udostępniane w strefie dla zalogowanych na podstawie danych gromadzonych w nowym SIO są wykorzystywane sporadycznie. Dane zawarte w raportach nie w pełni odzwierciedlają stan faktyczny na dany dzień. Placówki albo nie nadążają z uaktualnianiem danych, albo system ich poprawnie nie przetwarza. Na poziomie organu prowadzącego nie jest możliwy wgląd w dane wprowadzane do systemu bezpośrednio przez placówkę. Organ prowadzący ma do dyspozycji wyłącznie raporty z danymi zbiorczymi. Dyrektorzy placówek oświatowych mają problemy z zamieszczaniem danych, w związku z czym niejednokrotnie są one niepełne.*

²⁹ 1. Wykaz szkół i placówek zarejestrowanych w RSPO. 2. Etapy edukacyjne w placówkach wychowania przedszkolnego, 3. Etapy edukacyjne w szkołach podstawowych, 4. Wykaz obwodów dla szkół podstawowych i gimnazjów - szkoły podstawowe, 5. Wykaz obwodów dla szkół podstawowych i gimnazjów – gimnazja, 6. Zawody w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe, 7. Wykaz szkół i placówek, które zakończyły działalność.

³⁰ 1. Nieruchomości gruntowe w m². 2. Pomieszczenia, 3. Funkcje pomieszczeń-gabinety, 4. Funkcje pomieszczeń-pracownie szkolne, 5. Funkcje pomieszczeń-pomieszczenia wielofunkcyjne, 6. Funkcje pomieszczeń-pomieszczenia wf, 7. Funkcje pomieszczeń-kuchnie i stołówki, 8. Komputery i dostęp do internetu-przeznaczenie komputerów, 9. Komputery i dostęp do internetu-dostęp do internetu, 10. Wyposażenie-biblioteki, 11. Wyposażenie-pomoce dydaktyczne, 12. Wyposażenie-sprzęt diagnostyczny, 13. Wyposażenia-urządzenia sportowe, 14. Tereny sportowe.

³¹ 1. Informacja statystyczna o szkołach i placówkach-ogółem, 2. Informacja statystyczna o szkołach i placówkach-dzieci lub młodzież, 3. Informacja statystyczna o szkołach i placówkach-młodzież i dorośli, 4. Informacja statystyczna o szkołach i placówkach-dorośli, 5. Informacja statystyczna o szkołach i placówkach-bez kategorii, 6. Uczniowie w klasie I szkoły podstawowej, 7. Liczba uczniów i liczba oddziałów według klas, 8. Uczniowie uczący się języka mniejszości narodowej lub grupy etnicznej, albo języka regionalnego, 9. Liczba uczniów i liczba oddziałów według specyfiki oddziałów, 10. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

W trakcie kontroli przykładowo porównano dane z raportów dwóch placówek dotyczące uczniów niepełnosprawnych wykazanych w „nowym” SIO (stan na 02.12.2015 r.) z danymi przekazanymi w „starym” SIO i stwierdzono, że dane były rozbieżne. Mimo trudności z wykorzystaniem danych z nowego SIO raporty odnośnie nieruchomości gruntowych, pomieszczeń (gabinety, pracownie szkolne, pomieszczenia wielofunkcyjne, pomieszczenia w-f, kuchnie i stołówki), tereny sportowe wraz z obiektami sportowymi (rodzajem i powierzchnią) były wykorzystywane do opracowania strategii rozwoju gminy w zakresie bazy sportowej i rekreacyjnej, m.in. planowanych do budowy boisk wielofunkcyjnych oraz placów zabaw. Raporty związane z pracownikami szkolnymi oraz komputerami i dostępem do internetu pozwalają określić zapotrzebowanie na środki związane z wyposażeniem, wyposażeniem lub stworzeniem nowych pracowni oraz analizę wydatkowania środków finansowych przeznaczonych na wyżej wymieniony cel. Urząd do zarządzania polityką oświatową na obszarze Gminy bezpośrednio wykorzystywał dane gromadzone w bazie gminnej starego SIO, nie korzystał natomiast z dodatkowego, specjalistycznego oprogramowania do zarządzania oświatą. Urząd w pełnym zakresie korzystał z danych zamieszczonych w lokalnej bazie starego SIO, które obejmowały:

- dane wprowadzane przez dyrektorów szkół dotyczących dzieci realizujących roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne oraz obowiązek szkolny,
- dane dotyczące liczby dzieci realizujących obowiązek szkolny, liczby dzieci posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, złożone deklaracje o nauczaniu języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej, funkcjonujące w szkołach klasy sportowe, są wykorzystywane przy wyliczaniu szacunkowych kosztów utrzymania szkół oraz wysokości naliczanej subwencji oświatowej,
- dane dotyczące liczby dzieci i uczniów, które wykorzystywane są w kolejnych latach do planowania sieci szkół i przedszkoli oraz do sporządzania informacji o stanie realizacji zadań oświatowych wynikającej z przepisów art. 5a ust. 4 ustawy o systemie oświaty,
- dane dotyczące prowadzonych zajęć specjalistycznych w placówkach oświatowych wykorzystywane do określenia zapotrzebowania na specjalistów w poszczególnych szkołach i przedszkolach, co wiąże się z wyposażeniem gabinetów,
- liczbę uczniów z orzeczoną niepełnosprawnością wykazaną w bazie SIO, co pozwala na przestrzeni lat monitorować tą grupę uczniów,
- dane liczbowe dzieci i oddziałów szkolnych są wykorzystywane przez Gminę Olesno do pozyskiwania środków finansowych z zewnątrz, a także wykorzystano je przy opracowaniu strategii rozwoju Gminy na lata 2014-2020,
- dane o nauczycielach dają obraz struktury zatrudnienia w zakresie liczby etatów na poszczególnych stopniach awansu zawodowego oraz planowanej liczbie wniosków o przystąpieniu do postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego na wyższy stopień awansu zawodowego,
- dane dotyczące liczby świetlic szkolnych i uczniów z nich korzystających, jak również stołówek szkolnych oraz ilości dzieci korzystających z posiłków wykorzystywane są do pozyskania środków finansowych z rezerwy subwencji oświatowej na wyposażenie.

Dane z bazy danych SIO wykorzystywane są do funkcjonowania systemu finansowania zadań oświatowych na poziomie lokalnym w następującym zakresie:

- umożliwiają oszacowanie wysokości przysługującej subwencji oświatowej (liczba uczniów, niepełnosprawność, język mniejszości narodowej, czy klasy sportowe) oraz dotacji przedszkolnej w poszczególnych placówkach,
- dane dotyczące liczby dzieci uczących się języka mniejszości narodowej wykazane przez szkoły „małe” i „duże” pozwalają na wyliczenie subwencji oświatowej

przekazywanej na nauczanie języka mniejszości narodowej w poszczególnych placówkach,

- informacje odnośnie liczby dzieci posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego dają obraz jacy specjaliści i w jakich placówkach są potrzebni, co związane jest ze strukturą zatrudnienia i racjonalnym wykorzystaniem środków finansowych.

(dowód: akta kontroli, str. 260-324, 410-436)

Ponadto Burmistrz, stosownie do wymagań art. 5a ust. 4 ustawy o systemie oświaty, dane z bazy *starego SIO* wykorzystał w przedstawianych organowi stanowiącemu informacjach o stanie realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2013/2014 i 2014/2015, w których zawarta została liczba oddziałów i uczniów, liczba dzieci w publicznych przedszkolach, szkołach i gimnazjach, liczba zatrudnionych nauczycieli, przeciętna liczba pracowników niepedagogicznych na przestrzeni ostatnich pięciu lat. Dane bazy *starego SIO* wykorzystywane były w szczególności w procesie zatwierdzania arkuszy organizacyjnych w szkół na lata szkolne 2014/2015 i 2015/2016.

(dowód: akta kontroli, str. 325-409, 433-436)

Z informacji złożonej przez Burmistrza dotyczącej wykorzystania na poziomie lokalnym bazy danych *SIO* wynika, że *nie występowały bezpośrednio utrudnienia i przeszkody w wykorzystywaniu na poziomie lokalnym już zamieszczonych danych z baz danych SIO do prowadzenia polityki oświatowej, wspierania efektywności systemu finansowania zadań oświatowych i analizy efektywności wykorzystania środków publicznych przeznaczanych na finansowanie zadań oświatowych. Jednakże dane te nie pozwalały na poziomie Gminy na dokonywanie m.in. takich analiz jak: a) wyliczania wydatków bieżących w przeliczeniu na jednego ucznia/oddział, b) generowania łącznych kosztów wynagrodzenia nauczycieli (nauczyciele są wykazywani pojedynczo, program nie sumuje wydatków np. na wynagrodzenia zasadnicze, godziny ponadwymiarowe, dodatki motywacyjne, nagrody itp.), c) program nie wykazuje źródeł finansowania wynagrodzeń nauczycieli (godziny dydaktyczne: pensum, „karciane”, godziny ponadwymiarowe oraz w rozbiciu na subwencję oświatową i środki własne gminy).*

(dowód: akta kontroli, str. 260-262)

2.2 Zapewnienie kompletności i poprawności danych w bazie starego SIO będących podstawą naliczania subwencji oświatowej na 2015 r.

Proces weryfikacji danych z baz *starego SIO* służących do podziału subwencji oświatowej na 2015 r., obejmował głównie te szkoły, w których wykazywane w systemie dane miały wpływ na zwiększenie subwencji oświatowej. Wynikało to w szczególności ze wzrostu liczby uczniów posiadających orzeczenia o niepełnosprawności (do kształcenia specjalnego), jak też wzrostu liczby uczniów uczących się języka mniejszości narodowych oraz uczniów klas sportowych. W tych przypadkach szkoły do weryfikacji przedstawiały zestawienia uczniów posiadających orzeczenia o potrzebach: kształcenia specjalnego, uczestnictwa w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych oraz nauczania indywidualnego. Szkoły te przedstawiały także dzienniki zajęć lekcyjnych w celu weryfikacji liczby uczniów. W przypadku wzrostu liczby uczniów uczących się języka mniejszości narodowej, do weryfikacji przedstawiano deklaracje rodziców/opiekunów o zgodzie na nauczanie takiego języka. Z procesu weryfikacji danych sporządzany był protokół, który podpisywali przedstawiciele obu stron.

(dowód: akta kontroli, str. 454-466)

Analiza *Metryczek subwencji oświatowej na 2014 r. i Metryczek subwencji na rok 2015* wraz załącznikami oraz *Wykazów szkół i placówek oświatowych* prowadzonych przez Gminę dotyczących roku szkolnego 2013/2014 i 2014/2015 nie wykazała rozbieżności w tym zakresie. Porównanie *Metryczki na 2014 r. z Metryczką na 2015 r.* pod kątem wystąpienia znaczących wzrostów liczby uczniów w poszczególnych wagach powyżej 10% wykazało, że 2015 r. wystąpiły wzrosty liczby uczniów (wag) w następujących kategoriach: uczniowie niepełnosprawni, wagi: P₅ (20%), P₆ (16,67%), P₈ (83,33%), uczniowie mniejszości narodowych i grup etnicznych, waga P₁₂ (13,21%), uczniowie klas sportowych, waga P₁₅ (16,67%). Porównanie danych w potwierdzonych *Wykazach szkół i placówek* prowadzonych przez Gminę pod kątem wystąpienia w 2015 r. znaczących, powyżej 10% wzrostów liczby uczniów w poszczególnych wagach, w szkołach i placówkach wykazało, że w 2015 r. wystąpiły wzrosty liczby uczniów (wag) w następujących kategoriach: a/ uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów na wsi i w mieście do 5 tys. mieszkańców, waga: P₁ (26,67%), b/ uczniowie niepełnosprawni wagi: P₅ (50% PSP nr 3 Olesno i 100% PG nr 1 Olesno), P₆ (14,29% PSP nr 3 Olesno), P₈ (83,33% PG nr 1 Olesno), c/ uczniowie mniejszości narodowych i grup etnicznych, waga P₁₂ (PSP Sowczyce 27,5% i PG nr 1 Olesno 50%). Wzrost wag P₅, P₆ i P₈ w 2015 r. wystąpił w PSP nr 3 w Oleśnie i PG nr 1 w Oleśnie i spowodowany był zwiększeniem liczby uczniów o orzeczonych niepełnosprawnościach. W PG nr 1 w Oleśnie powstały dwa oddziały integracyjne (kl. I i II), co spowodowało wzrost wagi P₈ kategoria uczniów niepełnosprawnych w oddziałach integracyjnych. Wzrost liczby uczniów objętych wagą P₁₂ wystąpił w PG nr 1 w Oleśnie, w związku ze złożeniem przez rodziców większej liczby deklaracji odnośnie nauczania języka mniejszości narodowej. W PSP w Sowczycach wzrost liczby uczniów uczących się języka mniejszości wynikał ze zwiększenia liczby uczniów przyjętych do szkoły (w 2014 r. było 43 uczniów, a w 2015 r. było łącznie 56 uczniów). Według *Wykazu szkół i placówek* na rok 2015 w PSP nr 3 w Oleśnie liczba uczniów z orzeczonymi niepełnosprawnościami, objętej wagami P₄-P₈ wynosiła 5,32%, tj. ogólna liczba uczniów w szkole wynosiła 301 osób w tym 16 uczniów posiadało orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (orzeczenie o niepełnosprawności). W ww. wykazie ujęto również dwie szkoły podstawowe, tj. PSP w Bodzanowicach – 68 uczniów i PSP w Borkach Wielkich – 69 uczniów, w których wszyscy uczniowie szkoły zakwalifikowani zostali do wagi P₁₃ (mniejszość narodowa i etniczna), w wyniku czego Gmina otrzymała zwiększoną subwencję oświatową.

(dowód: akta kontroli, str. 438-453)

W 2015 r. Gmina nie wniosowała do Ministra Edukacji Narodowej o dodatkowe środki z rezerwy subwencji oświatowej z tytułu błędów sprawozdawczych, gdyż takich błędów nie stwierdzono.

(dowód: akta kontroli, str. 468-469)

2.3. Wykorzystanie danych z bazy zmodernizowanego SIO do zapewnienia efektywnego funkcjonowania systemu finansowania zadań oświatowych

Jak wynika z informacji Burmistrza, dane zamieszczane w bazie *nowego SIO* były wykorzystywane w ograniczonym zakresie. Raporty z bazy zmodernizowanego SIO wykorzystywane były do szacowania, planowania i rozliczania kosztów szkół, w tym związanych z ich doposażeniem (nabycie komputerów, tworzenie nowych pracowni). Burmistrz wskazał również, iż w planowaniu wydatków budżetowych na prowadzenie szkół i placówek w 2014 i 2015 r. Gmina wykorzystywała dane zamieszczone w lokalnej bazie danych SIO w zakresie liczby uczniów, nauczycieli, pracowników administracji i obsługi. Dodatkowo Gmina, jako organ prowadzący szkoły, ma do

dyspozycji wyłącznie raporty z danymi zbiorczymi, a zdaniem Burmistrza, duża liczba raportów wymaga sporo czasu, aby zestawić obszary tematyczne dotyczące poszczególnych placówek i uzyskać stosowne informacje.

Zakres wykorzystania danych *starego SIO* został przedstawiony w pkt 2.1 wystąpienia.

(dowód: akta kontroli, str. 262-263)

Gmina w kontrolowanym okresie udzielała dotacji celowej dla Niepublicznego Przedszkola „Stumilowy Las” w Oleśnie. Do miesięcznego rozliczania tej dotacji wykorzystywano dane z bazy *starego SIO* dotyczące liczby dzieci.

(dowód: akta kontroli, str. 473)

2.4. Wykorzystanie danych z baz danych starego i nowego SIO do analizy efektywności wykorzystania środków publicznych przeznaczonych na finansowanie zadań oświatowych

Do przygotowania przez Burmistrza corocznej informacji o stanie realizacji zadań oświatowych, szczególnie w zakresie wykorzystania środków publicznych na finansowanie zadań oświatowych, wykorzystywano dane z bazy *starego SIO* dotyczące: a/ wyprawek szkolnych, b/ stypendiów i nagród za wybitne osiągnięcia naukowe i sportowe, c/ dowozu uczniów do publicznych przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów, d/ podziału środków na kształcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli. Ponadto w 2014 r. wykorzystując dane z bazy *starego SIO* rozdysponowano dotację celową na wyposażenie szkół podstawowych w podręczniki do zajęć z zakresu języka obcego nowożytnego, zakup materiałów edukacyjnych do zajęć z języka obcego lub materiały ćwiczeniowe. Gmina w kontrolowanym okresie nie dokonywała reorganizacji szkół i w związku z tym nie wykorzystywała danych z bazy SIO pod tym kątem.

(dowód: akta kontroli, str. 364-409)

Ocena cząstkowa

Kontrolowana jednostka w zakresie dokonywania analiz dotyczących realizacji zadań oświatowych, w tym wykorzystania środków publicznych przeznaczonych na finansowanie tych zadań, wykorzystywała dane pochodzące z bazy danych *starego SIO*, natomiast informacje z bazy *nowego SIO* były wykorzystywane w ograniczonym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³², wnosi o terminowe aktualizowanie w bazie *nowego SIO* danych identyfikacyjnych szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę, danych dziedzinowych uczniów i nauczycieli oraz informacji o zatrudnionych pracownikach do zarządzania i administrowania oświatą, stosownie do wymogów przepisów o systemie informacji oświatowej.

³² Dz.U. z 2015 r., poz. 1096, dalej: ustawa o NIK.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, dnia 30 grudnia 2015 r.

Kontroler
Andrzej Borowski
Doradca techniczny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu

Dyrektor

.....
podpis

.....
podpis